

Rezime

Čovjek je akter brojnih različitih složenih saobraćajnih situacija u kojima učestvuje sa svim svojim obilježjima, dimenzijama i kapacitetima. Čovjek u svim saobraćajnim situacijama projektuje svoju ličnost, svoja znanja, svoja shvatanja i stavove – svoju opštu i posebnu saobraćajnu kulturu.

Osnova strategije kojom se želi postići viši nivo bezbjednosti ljudi i materijalnih dobara, je edukacija - vaspitanje i osposobljavanje svih učesnika, a posebno vozača za efikasno učešće u saobraćaju, dakle, sticanje i podizanje saobraćajne kulture na značajno viši nivo.

Proces osposobljavanja učesnika u saobraćaju je složen, relativno dugotrajan i permanentan.

Podrazumijeva se da traje stalno. Bezbjednost saobraćaja ugrožavaju upravo vozači koji su površno osposobljeni za vožnju i drugi učesnici u saobraćaju sa niskim nivoom saobraćajne kulture.

Saobraćajna kultura se manifestuje u odnosima: vozač prema vozaču; vozač prema pješaku (posebno ranjivim učesnicima u saobraćaju - djeci, starcima, invalidima); vozač prema biciklistima, motociklistima i zapregi; vozač prema životnjima; vozač prema vozilu; vozač prema putevima; vozač prema propisima i pravilima; vozač prema samom sebi.

Osnovi zadatka prilikom osposobljavanja ljudi različitog uzrasta i psiho - socijalnog statusa i obrazovanja za učesnike u saobraćaju u okviru stila življenja, je sticanje znanja, vještine i kulturnih navika koje su primarne za efikasno funkcionisanje u saobraćaju kao osnove zdravog življenja.

((

Brojna istraživanja potvrđuju da je čovjek kao učesnik u saobraćaju, pored ostalih faktora (motorna vozila, karakteristike puta,...) presudan faktor efikasnosti i bezbjednosti saobraćaja. Podrazumijeva se da je čovjek važan i presudan faktor u saobraćaju, ne samo kao vozač ili neki drugi učesnik u saobraćaju, već i kao strateg, kreator i graditelj puteva, akter njihovih održavanja, kao konstruktor vozila i njihovih održavanja (popravki), presudni faktor donošenja zakona o efikasnosti i bezbjednosti saobraćaja, reguliše njihovu primjenu i prilagođavanje potrebama efikasnijeg i bezbjednijeg saobraćaja, planira, postavlja i održava znakove i oznake na putevima, obavlja ljekarske preglede učesnika u saobraćaju - vozača, vrši obuku i vaspitanje učesnika u saobraćaju.

U ljudskim komunikacijama i transakcijama vrši se razmjena poruka, ljudi, materijalnih i drugih dobara različitim komunikacionim i transakcionim sistemima. Jedan od sistema razmjene poruka, ljudi, materijalnih i drugih dobara je saobraćajni (komunikacioni) sistem kopnenim, vodenim i vazdušnim putevima (komunikacijama, saobraćajnicama...).

Saobraćajni sistemi su složeni, iscrpljujući a često rizični, opasni i katastrofični, posebno oni u kojima dominira brzina, oni čiji su sredinski uslovi rizični (vazduh, mora, složeni i otežani kopneni putevi).

Saobraćajni sistem, pored čovjeka i saobraćajnog sredstva, čine saobraćajni put (vazdušni, vodeni, kopneni) sa svojim specifičnim signalizacijama i složenim saobraćajnim situacijama i ostalim učesnicima u saobraćaju.

Ponašanje ljudi u saobraćaju je izrazito složeno i specifično jer na čovjeka neprekidno djeluje veći broj podražaja i informacija povezanih sa saobraćajnim sredstvom, specifičnostima puta i okoline i drugim učesnicima u saobraćaju. On mora stalno da prati i kontroliše pravac kretanja i po potrebi da ga koriguje.

To mora da čini brzo i kvalitetno – efikasno kako ne bi ugrozio svoju bezbjednost i bezbjednost drugih učesnika u saobraćaju. Kako se saobraćajne situacije smjenjuju brzo, to se njihov ishod ne može tačno predvidjeti. Za efikasno i bezbjedno ponašanje u saobraćaju neophodan je čitav niz optimalnih osobina ličnosti od kojih zavisi kako će čovjek primiti (detektovati) draži, informacije i poruke, na koji način će ih doživjeti i procijeniti, kakvu će odluku donijeti i na koji način će reagovati – efikasno ili neefikasno, od čega će zavisiti ishod brojnih složenih saobraćajnih situacija.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com